

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Jitky Zavřelové a Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **Y. O.**, zast. JUDr. Veronikou Pupalovou, advokátkou se sídlem Májová 606/35, Cheb, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 4. 2025, čj. MV-50102-4/SO-2025, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 5. 2025, čj. 33 A 17/2025-11,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 10. 4. 2025, čj. MV-50102-4/SO-2025, žalovaná nevyhověla žádosti žalobce o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza za účelem strpění dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále též „zákon o pobytu cizinců“) neboť shledala, že je dán důvod pro neudělení dle § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců, neboť nesplňuje podmínku dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Plzni (dále též „krajský soud“) v záhlaví označeným usnesením odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) téhož zákona. Usnesení krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

[3] Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. Stěžovatel předně uvedl, že o žalobě bylo rozhodnuto ještě před tím, než mohl vznést námitku podjatosti. Stěžovatel dále zpochybňuje závěr krajského soudu, že se na jeho případ uplatní výlučka ze soudního přezkumu dle § 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel je s poukazem na judikaturu názoru, že jeho případ spadá do působnosti práva EU, a výlučka

ze soudního přezkumu se proto nemůže uplatnit. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnila se závěry napadeného usnesení. Vízum k pobytu nad 90 dní za účelem strpění je ryze národním institutem, který není v působnosti práva EU. Odkazy stěžovatele na rozsudky správních soudů nejsou přílehlavé, neboť neřeší stejné situace.

[5] Nejvyšší správní soud se předně zabýval tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[6] Kasační stížnost není přijatelná.

[7] Stěžovatel předně namítal, že o žalobě bylo rozhodnuto ještě před tím, než mohl vznést námitku podjatosti.

[8] Ze spisu vyplývá, že krajský soud žalobu odmítl několik dnů poté, co mu napadla, aniž by poučil účastníky řízení dle § 8 s. ř. s. Z judikatury vyplývá, že nesplnění poučovací povinnosti ve fázi, kdy krajský soud teprve řeší otázku podmínek řízení, přičemž není zřejmé, zda vůbec ve věci povede nějaké řízení, není nutně podstatnou procesní vadou odůvodňující případné zrušení usnesení krajského soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2016, čj. 3 As 216/2015-16, ze dne 24. 4. 2024, čj. 2 As 32/2024-48, body 13 a 14, a tam citovanou judikaturu). Z uvedené judikatury dále vyplývá, že ochrany uvedeného ústavně zaručeného práva se lze domáhat prostřednictvím kasační stížnosti, pokud by v ní stěžovatel uplatnil námitku, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce. Stěžovatel ovšem v kasační stížnosti nenamítá, že by samosoudkyně, jež rozhodla o jeho žalobě, byla z rozhodnutí věci vyloučena z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. Pouze obecně poukazuje na pochybení krajského soudu, že o žalobě rozhodl, aniž by mu dal možnost vznést námitku podjatosti, což důvod pro zrušení napadeného usnesení samo o sobě nezakládá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2024, čj. 2 As 32/2024-48, bod 14, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[9] Stěžovatel dále zpochybňuje závěr krajského soudu, že se na jeho případ uplatní výlučka ze soudního přezkumu dle § 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[10] Podle § 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že *z přezkoumání soudem jsou vyloučena rozhodnutí o neudělení dlouhodobého víza a rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza.*

pokračování

[11] Uvedenou výlukou se zabýval Nejvyšší správní soud opakovaně (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2025, čj. 5 Azs 262/2024-36, bod 18, a judikaturu v něm uvedenou). Ústavní soud ve své judikatuře tuto výluku považuje za souladnou s ústavním pořádkem (usnesení ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 219/04, U 39/33 SbNU 591, a ze dne 12. 7. 2005, sp. zn. I. ÚS 38/04). Na tuto judikaturu navázal Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 10. 9. 2009, čj. 9 As 95/2008-45, č. 1955/2009 Sb. NSS, kterým potvrdil, že zamítnutí vstupu na území České republiky v podobě rozhodnutí o neudělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání představuje výkon diskreční moci státu, a pokud v daném případě není cizinci garantovaná soudní ochrana, nelze to považovat za rozporné s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Jak zdejší soud uvedl v usnesení ze dne 6. 2. 2025, čj. 5 Azs 262/2024-36, bod 18, judikatura Nejvyššího správního soudu se postupně – zejm. v reakci na stěžovatelem odkazovaný rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-403/16, *Soufiane El Hassani* – vyvinula tak, že správní soudy vždy musejí posuzovat, zda situace žadatele o dlouhodobé vízum spadá do působnosti unijního práva a zda tedy čl. 47 Listiny EU, případně konkrétní ustanovení nařízení či směrnice, brání výluce soudního přezkumu podle § 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 6. 11. 2024, čj. 6 Azs 38/2024-28, bod 26, ze dne 23. 5. 2024, čj. 10 Azs 81/2023-52, bod 15, ze dne 30. 6. 2023, čj. 4 Azs 224/2022-37, případně také rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 1. 2024, čj. 55 A 50/2022-43, č. 4588/2024 Sb. NSS). Krajský soud v intencích této judikatury zkoumal, zda případ stěžovatele spadá do gesce práva Evropské unie. Při tomto posouzení se krajský soud neodchýlil od judikatury zdejšího soudu. V intencích judikatury Nejvyššího správního soudu uvedl, že při rozhodování o žádosti žalobce nebyl aplikován vízový kodex Evropské unie (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019, čj. 5 Azs 283/2018-28, bod 10, ze dne 18. 9. 2019, čj. 10 Azs 112/2018-50, bod 11, či ze dne 26. 9. 2019, čj. 9 Azs 115/2018-39, bod 12). Dále krajský soud uvedl, že stěžovatel není občanem EU a rodinným příslušníkem občana EU a nespadá tak do působnosti směrnice č. 2004/38/ES (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, čj. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS, bod 44). Krajský soud přiléhavě akcentoval i to, že stěžovatel žádal o vízum k pobytu za účelem strpění pobytu na území dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy o ryze národní pobytové oprávnění bez přesahu do práva EU.

[12] Na závěrech krajského soudu nemůže nic změnit ani stěžovatelův odkaz na rozsudek zdejšího soudu ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42. Uvedený rozsudek na souzenou situaci nedopadá, neboť se zabývá výkladem zákona č. 65/2022 Sb. a Prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382 kterým se zavádí dočasná ochrana osob vysídlených z Ukrajiny (Úř. věst. ze dne 4. 3. 2022, L 71/2022), nikoliv výkladem § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku vycházel z premisy, že prostředkem pro realizaci dílčích práv plynoucích z dočasné ochrany poskytované na unijní úrovni uvedeným rozhodnutím Rady EU je institut doplňkové ochrany podle zákona č. 65/2022 Sb. (srov. mj. body 31 a 32 uvedeného rozsudku). Z uvedeného rozsudku nevyplývá, že by dílčí práva z doplňkové ochrany byla realizovatelná přes libovolné pobytové oprávnění, a to ani dlouhodobého víza, o které žádal stěžovatel: „*Dočasná ochrana*“ ve smyslu českých právních předpisů je tedy pouze jakousi legislativní zkratkou pro oprávnění k pobytu na území České republiky (jak je i zřejmé z § 2 zákona č. 65/2022 Sb. a § 2 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců), tj. pobytové oprávnění, které jsou členské státy včetně České republiky povinny držitelům dočasné ochrany vystavit a poskytnout jim

v souladu s čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, (rozsudek zdejšího soudu ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, bod 32).

[13] K přehodnocení uvedených závěrů neshledává soud ani s ohledem na konkrétní situaci stěžovatele. Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel byl v době podání žádosti držitelem doplňkové ochrany v Rumunsku. V kasační stížnosti uvádí, že se této ochrany později vzdal. Řešení jeho situace tak nabízí právě citovaný rozsudek ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, dle kterého může stěžovatel žádat o doplňkovou ochranu v ČR.

[14] Kasační soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. bod 53 usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 8. září 2025

Tomáš Foltas
předseda senátu